

7/7405

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.610-01/-1431-28137
KONU : Iğdır Milletvekili
Sayın Yücel ARTANTAŞ'ın
yazılı soru önergesi

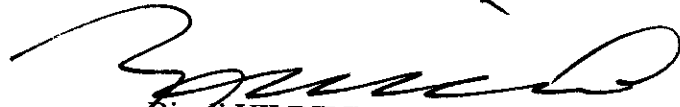
18 AGUSTOS 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 04.07.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/7405-12727/36453 sayılı yazısı.

Iğdır Milletvekili Sayın Yücel ARTANTAŞ'ın 7/7405-12727 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

E K :
1 Cevap formu(3 Sayfa)

DAĞITIM:
TBMM Başkanlığına
Başbakanlığa

7/7405

İĞDIR MİLLETVEKİLİ SAYIN YÜCEL ARTANTAŞ'IN
7/7405-12727 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

Hızlı Tren kazaları ile gündeme gelen TCDD şimdi de kamuoyunun gündemine "Hurda Skandalı" ile gelmektedir.

TCDD'nin hurdalarını nereye satacağı 1971 yılında çıkan MKE Kurumu hurda malzeme alımına ait kararnameyle belirlenmiş olup, yine Bakanlar Kurulunun 2001 yılında yayınladığı 2001-15 sayılı genelgesi ile de her türlü hurda malzemenin kamu kurum ve kuruluşlarınca MKE HURDASAN A.Ş. ye Sanayi ve Ticaret Bakanlığının her 6 ayda bir belirleyeceği fiyat çerçevesinde satılması suretiyle devrine karar verilmiştir.

31.12.2003 tarihinde TCDD Yönetim Kurulunun aldığı 364 sayılı kararla Hurdaların MKE yerine Belediyelere satışı öngörülmüştür. Kararın gerekçesinde; Belediyelerde "Raylı Sisteme Geçiş" nedeniyle hurda ray ve travers ihtiyacının karşılanması gösterilmiştir. Silah sanayiinde kullanılan bu hurda malzeme MSB Bakanı Sayın Vecdi GÖNÜL'ün itirazına rağmen MKE'ye devir edilememiştir.

Yukarıdaki Bilgiler çerçevesinde;

SORU 1- Hurda Satışı yapılan Belediye sayısı kaçtır. Bunların Partilere göre dağılımı nedir?

SORU 2- Ağrı Tahir Beldesi, Ankara-Karaşar Beldesi, Tokat-Evren, Yozgat-Sorgun-Ahmet Fakılı, Kırıkkale-Keskin-Cerit, Mümin Beldeleri, Bursa-Büyükorhan Beldesi Belediyelerine Hurda satışı yapılmış mıdır? Veya Talepleri var mıdır? Bu Beldelerde Raylı Sistem Çalışması veya projesi var mıdır? Yoksa taleplerinin gerekçeleri nelerdir?

SORU 3- Silah Sanayinde kullanılan bu hurdaların satış işlemlerinin iptali veya TCDD Yönetiminin aldığı kararın iptali için MSB Bakanı Sayın Vecdi GÖNÜL Sayın Başbakana mektup yazmış mıdır? Yazmış ise içeriği nedir? Hangi gerekçelerle işlemlerin iptalini istemiştir?

SORU 4- Piyasa fiyatı 600-700 bin TL civarında olan 16 bin ton hurda belediyelere kaç liradan devir edilmiştir. Bu satış işlemlerinden devletin zararının 8 trilyon TL olduğu söylenmektedir? Bu iddialar doğru mudur?

SORU 5- Hurda Satışı yapılan Belediyeler arasında Raylı taşımacılık sistemine geçen belediye var mıdır? Var ise bunlar hangileridir?

CEVAP:

TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabi bir Kamu İktisadi Kuruluşudur. 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, Kamu İktisadi Kuruluşunu "sermayesinin tamamı Devlete ait olup, tekel niteliğindeki mal ve hizmetleri kamu yararı gözeterek üretmek ve pazarlamak üzere kurulan ve gördüğü bu kamu hizmeti dolayısıyla ürettiği mal ve hizmetler imtiyaz sayılan kamu iktisadi teşebbüsüdür" şeklinde tanımlamış ve "kamu iktisadi kuruluşlarının ...ekonominin kurallarına uygun olarak yönetilmeleri"nin amaç olduğu 1'nci maddesinde belirtilmiştir.

./..

Demiryolu hat kesimlerinde yapılan onarımlar ile malzeme yorulması nedeniyle değiştirilen ray ve bağlantı elemanlarından oluşan hurda durumundaki malzemelerin toplanmasında gecikmeler yaşanmaktadır. Bu gibi gecikmeler hatlarda yapılan bakım ve tamirat çalışmalarını aksatmakta ve seyrüsefer emniyetini tehlikeye düşürmektedir. Seyrüsefer emniyetini tehlikeye düşüren, yol kenarlarında yığılmaları nedeniyle çevreye zarar veren bu gibi malzemelerin beklemesi, aynı zamanda duran maddi varlık olarak da TCDD'ye zarar olarak yansımaktadır. Zarar eden bir kuruluş olarak TCDD'nin; ticari yönden zararın azaltılması amacıyla bu gibi hurdaları değerlendirmesinin yanında, yarattığı tehlikenin ve çevre zararının da önlenmesi yönünde tedbir almasını gerekli kılmaktadır.

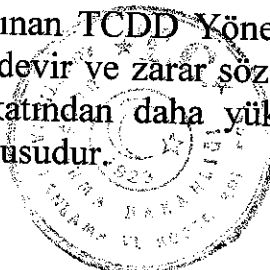
19.07.2003 tarih ve 25173 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4916 sayılı Kanun'un 37'nci maddesi uyarınca TCDD Yönetim Kurulu'nun 2003 yılında aldığı hurda satışına ilişkin kararla, daha önceki yıllarda satış yapılan şahıs ve kurum sayısı azaltılarak, alıcı profili belediyeler ve askeri birlikler olarak sınırlandırılmış ve MKE Kurumunca belirlenen fiyatların iki katına satışını kararlaştırmıştır. Benzer kararlar 1991 yılı öncesi ve sonrasında değişik tarihlerde TCDD Yönetim Kurullarınca alınarak hurda satışları yapılmıştır.

MKE Kurumu Hurda İşletmesi Müdürlüğü'nün 2004 yılı birinci altı aylık hurda fiyatı 91.752 TL/Kg., ikinci altı aylık hurda fiyatı da 99.100 TL/Kg.dır. TCDD tarafından Belediyelere yapılan hurda satışında 2004 yılı birinci altı ayda uygulanan fiyat 183.504 TL/Kg., ikinci altı ayda uygulanan fiyat ise 198.200 TL/Kg. olup, MKE Kurumu'nun tayin ettiği fiyatın iki katıdır.

Öte yandan, TCDD demiryolu hattı boyunda dağınık durumdaki hurda malzemelerinin toplanması, kesilmesi, taşınması ve her türlü gideri alıcıya ait olmak üzere 183.504 TL/Kg. olan fiyatına karşılık satış işlemi 198.200 TL/Kg. fiyattan gerçekleştirilmiştir. Rotterdam'da hurda rayın istifli ihraç fiyatı 175 ile 185 \$/Ton arasında değişmektedir. Uluslararası hurda ray ihraç fiyatı yaklaşık 235.000 TL/Kg iken bu fiyatın ülkemizde 600.000-700.000 TL/Kg. olması mümkün değildir.

19.07.2003 tarih ve 25173 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4916 sayılı "Çeşitli Kanunlarda ve Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"un 37'nci Maddesi, "Katma bütçeli idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait, hizmet dışı kaldığından kullanılmayan veya ihtiyaç fazlası olan iş makinesi, makine ve teçhizat, demirbaş, araç, gereç ve malzemeleri belediyelere, il özel idarelerine, tarımsal kalkınma kooperatiflerine, sulama birliklerine ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına karşılıklı anlaşma suretiyle satmaya, kiralamaya, satış ve kira bedellerini taksitlendirmeye ilgili kurumlar yetkilidir" hükmü ile ilgili kurumlar yetkili kılınmıştır.

Söz konusu Kanun uyarınca alınan TCDD Yönetim Kurulu Kararı ile hurda satışı gerçekleştirilmiş olup, bedelsiz devir ve zarar söz konusu olmadığı gibi, MKE Kurumu'nun belirlediği fiyatın iki katından daha yüksek bedelle gerçekleştirilen satıştan dolayı TCDD'nin kârı söz konusudur.

Belediyelere hurda malzeme satışı yapılmıştır. Belediyeler, hurda malzemeyi köprü üst geçitlerinde, köprü ve menfez yapımlarında, mezarlık ihata duvarı inşası ile bakım ve onarım yapımında kullanmak üzere talep etmişlerdir.

TCDD Yönetiminin belirlediği fiyatla şartları kabul eden ve bedelini ödeyebilen Belediyelere, Siyasi Parti aidiyeti aranmaksızın hurda malzeme satışı yapılmaktadır.

2004 yılında TCDD Yönetim Kurulu Kararı gereği 36 Belediye'ye hurda satışı yapılmış olup, Belediye'lerin 19'u AK Parti, 7'si Doğru Yol Partisi, 4'ü Cumhuriyet Halk Partisi, 3'ü Milliyetçi Hareket Partisi ve 2'si Saadet Partisine mensuptur.

